

LINSCHOTEN-VEREENIGING

NIEUWSBRIEF 2023 – II

L.S.,

Dit is de tweede en alweer laatste nieuwsbrief van de Linschoten-Vereeniging van 2023. Na een zeer druk verenigingsjaar in 2022 met drie boekpresentaties konden het bestuur en de leden dit jaar even bijkomen. We liggen met de uitgaven nu weliswaar weer op schema, maar stilzitten doen we natuurlijk niet! Voor dit najaar staat weer een mooi en bijzonder deel op de rol. In deze nieuwsbrief vindt u er meer over. Het bestuur is altijd op zoek naar bijzondere locaties en deze keer gaan we naar Gent in Vlaanderen!

De Boekentoren van de Gentse universiteitsbibliotheek, naar een ontwerp van Henry Van de Velde

En omdat niets de Linschoten-Vereeniging te dol is, zoeken we het ook nog eens hogerop! De boekpresentatie op zaterdag 18 november vindt namelijk plaats in de Boekentoren. Deze 64 meter hoge toren is ontworpen door de beroemde architect Henry Van de Velde (1863-1957). Samen met Victor Horta geldt hij als een der belangrijkste vertegenwoordigers van de art nouveau.

De Boekentoren is gebouwd tussen 1936 en 1942 en is de belangrijkste opslagplaats van de Gentse universiteitsbibliotheek.

LINSCHOTEN-VEREENIGING

OPGERICHT 7 MAART 1908

Daarnaast is het ook een symbool voor de universiteit en de stad Gent zelf. Men rekent de toren tot de modernistische architectuur en hij vormt een beeldbepalend element in de stad.

In deze nieuwsbrief treft u weer veel berichten aan over de wereld van het historische reisverhaal en het bestuur wenst u veel leesplezier toe.

Terugblik ledenvergadering

De honderdvijftiende ledenvergadering vond plaats in Museum Panorama Mesdag in Den Haag op zaterdagmiddag 24 juni jl. Het was wederom een zeer warme dag en de Linschoten-Vereeniging lijkt daarop een patent te hebben! Het bleek ook nog eens de jaarlijkse Veteranendag te zijn, maar ondanks de daarmee gepaard gaande wegblokkades wisten bijna 20 leden de locatie toch te bereiken. Allereerst werden de vaste agendapunten behandeld, zoals het verslag van de bijeenkomst in Amsterdam in 2022 en het secretariael verslag over het afgelopen jaar. Deze werden goedgekeurd, evenals de financiële cijfers. De Vereeniging staat er in alle gevallen goed voor, maar er wordt hard gewerkt om de financiën goed op de rails te krijgen en te houden.

Vervolgens waren de bestuurswisselingen aan de orde. Stefan Deconinck bereikte het einde van zijn bestuurstermijn, maar stelde zich herkiesbaar. Michael Limberger was ook aftredend, maar stelde zich niet meer herkiesbaar. In zijn plaats werd Wim De Winter voorgesteld en gekozen.

secretariaat: Duivestein 3, 2641 LG Pijnacker

+31 (0)15 – 369 20 93

secretaris@linschoten-vereeniging.nl

www.linschoten-vereeniging.nl

Voorzitter Tristan Mostert toont het nieuw gekozen bestuurslid Wim de Winter op zijn laptop. Foto Ron Brand

Wim is professor aan de Universiteit van Gent en postdoc aan de KU in Leuven. Hij was door ziekte afwezig, maar kon via het beeldscherm toch aan de leden worden getoond.

Daarna schetste voorzitter Tristan Mostert de 'Voortgang der Werken' met de te verschijnen delen voor de komende jaren.

Leden van de Linschoten-Vereeniging worden rondgeleid en bewonderen het 120 meter brede en 14 meter hoge Panorama Mesdag. Foto Ron Brand

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

Aan kopij is op dit bepaald geen gebrek, al zijn nieuwe voorstellen voor uitgaven natuurlijk altijd van harte welkom!

De ledenvergadering sloot af met de rondvraag. Na het *intermezzo* in de vorm van de uitreiking van de Linschoten-Penning (hiena meer hierover) kregen de aanwezigen nog de gelegenheid om het beroemde Panorama Mesdag te bekijken, zelfs vanaf een plek onderaan het doek!

Linschoten-Penning 2023

Na afloop van de ledenvergadering vond de uitreiking van de Linschoten-Penning plaats. De jury, bestaande uit Alicia Schrikker, Johan Francke en Andreas Weber, besloot om de Penning voor het jaar 2023 toe te kennen aan de online tentoonstellingswebsite *Pala - Nutmeg tales of Banda* van het Westfries Museum in Hoorn. Deze website neemt je mee op reis naar dat verleden aan de hand van fragmenten van geschreven en mondeling overgeleverde reisverhalen uit die tijd zelf, maar ze brengt je ook naar het Banda van vandaag de dag en laat zien hoe mensen daar het koloniale geweld herinneren en herdenken. De nootmuskaat, door Amitav Ghosh een vloek genoemd, vormt hier het aanknopingspunt van de vele verhalen. Een multimediale en meerstemmige aanpak inspireert en maakt nieuwsgierig naar het Banda van nu en van toen.

Namens het Westfries Museum waren directeur Ad Geerdink, conservator Cees Bakker en historicus Ron Habiboe aanwezig, om de Penning in ontvangst te nemen. Namens hen voerde Ron Habiboe het woord. Hij dankte de Linschoten-Vereeniging voor de onderscheiding van de Penning aan dit project. Hij dankte ook het Westfries Museum voor de samenwerking en hoopt dat de website van de online tentoonstelling in de lucht zal blijven en dat er aanvullend materiaal wordt toegevoegd. Ook verwacht hij dat er vertalingen van de teksten in het Engels én Indoneesisch worden bijgevoegd, zodat ook een internationaal publiek kennis kan nemen van het meerstemmige verhaal.

secretariaat: Duivestein 3, 2641 LG Pijnacker
+31 (0)15 – 369 20 93

secretaris@linschoten-vereeniging.nl
www.linschoten-vereeniging.nl

Cees Bakker, Ron Habiboe en Ad Geerdink nemen de Linschoten-Penning 2023 in ontvangst. Foto Ron Brand

Delen met ledenkorting

In de afgelopen nieuwsbrieven stond steeds een bericht over het bestellen van pas verschenen, maar ook van oudere delen in onze serie met ledenkorting.

Dat is nog altijd mogelijk! Plus-leden en Gewone leden kunnen online een deel bestellen met 30% korting bij uitgeverij Walburg Pers. Wie als lid een deel wil bestellen, kan dat als volgt doen. Ga naar de webpagina <http://www.walburgpers.nl/> en zoek het gewenste deel van de *Werken van de Linschoten-Vereeniging*. Naast de normale prijs staat 'gebruiken' staat 'Bestel dit boek'. Klik daarop. In het volgende scherm is de kortingscode in te vullen: LINKRT#61 (allemaal hoofdletters). Klik dan op de blauwe knop 'Invoren'. Vervolgens kan de besteller het boek met 30% korting bestellen. De besteller geeft naam, adres, postcode, woonplaats op en kiest een betaalwijze. Het boek wordt daarna zonder portokosten thuisgestuurd. De leden kunnen op deze manier één boek voor de ledenprijs bestellen.

Komende bijeenkomst 18 november 2023: boekpresentatie reisdagboek Michael de Febure

Van eind oktober 2021 tot begin maart 2022 was in de Sint-Pieters-abdij in Gent, die nu wordt gebruikt voor tentoonstellingen, de expositie 'Wonderlijke Voyagie' te zien (zie nieuwsbrief 2022-II). Aan deze expositie droegen diverse collecties ruimhartig bij met bruiklenen, zoals het MAS in Antwerpen, de Universiteit van Amsterdam en het Maritiem Museum Rotterdam.

De aanleiding voor de tentoonstelling was de reis van de Gentse priester Michael de Febure in 1721-1722 met het schip de *Sint-Pieter* naar Oost-Indië. Zijn dagboek wordt bewaard in de Gentse Universiteitsbibliotheek.

Boekomslag van deel 123, *Een ontdekking van de wereld in de achttiende eeuw*

Onder de *titel Een ontdekking van de wereld in de achttiende eeuw. Reisdagboek van de Gentse aalmoezenier Michael de Febure, 1721-1722* verschijnt op 18 november a.s. deel 123 in de *Werken van de Linschoten-Vereeniging*.

Op verzoek van de Gentse ondernemersfamilie Maelcamp ging de 58-jarige priester Michael de Febure als aalmoezenier mee op handelsmissie naar de zuidwestkust van India en de steden Goa en Surate. Nooit eerder kwam hij van onder zijn kerktoeren vandaan en zeebenen had hij ook al niet. Tijdens de heen- en terugreis in 1721-1722 schreef hij minutieus op wat hij zag en meemaakte. Hij vertelt over het dagelijks leven aan boord, piraten, zeefauna, scheurbuik, navigatie, temperatuurwaarnemingen en de volken en culturen in Kaapverdië, India en de Azoren. Vol verwondering kijkt hij naar een wereld die hij alleen kende uit oude boeken. In de bijlage bij deze nieuwsbrief treft u de uitnodiging aan voor de presentatie. Het bestuur realiseert zich dat Gent voor veel leden niet naast de deur is, maar hoopt desondanks op een grote opkomst!

Bezorger gevonden voor Linschotendeel!

In de vorige nieuwsbrief werd een oproep gedaan voor een bezorger voor het manuscript met het verslag van de reis van Batavia die Mr. P.H. Esser maakte in 1820-1821 met zijn gezin aan boord van het schip *De Koophandel* onder gezag van C.F. Jansen. Een van onze leden beschikt over de voorlopige transcriptie van deze reisbeschrijving. De beschrijving is in de vorm van kopieën van brieven gericht aan de moeder van Mr. P.H. Esser in Haarlem. Deze zijn aan boord geschreven en pas naar Holland verstuurd na aankomst in Batavia. De voorlopige transcriptie is al voorzien van zeer voorlopige explicatieve noten.

Van dezelfde reis bestaat een tweede verslag van de hand van Pierre Frederic Henri Chevallier.

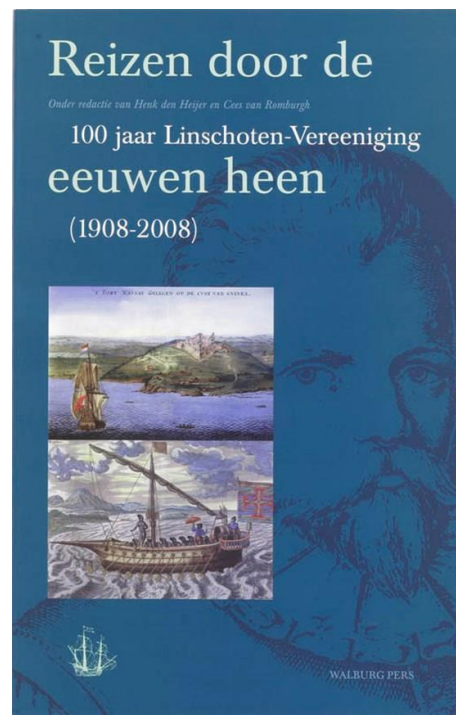
Helaas moest de oorspronkelijke bezorger zich terugtrekken. Deze gaf echter aan wél heel graag mee te willen werken aan de uitgave van dit beoogde deel.

Op de oproep kwamen enkele reacties, waaronder een bekende van de oorspronkelijke bezorger.

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

Beiden zijn inmiddels in contact met elkaar. Het bestuur is gecharmeerd van dit reisverslag en is zeer verheugd dat een oplossing is gevonden. Het deel staat ingepland voor 2027.

Aanbieding: Reizen door de eeuwen heen
Verschillende leden bestelden al een exemplaar van het jubileumboekje *Reizen door de eeuwen heen. Honderd jaar Linschoten-Vereeniging (1908-2008)*, dat verscheen in 2008 onder redactie van Henk den Heijer en Cees van Romburgh. Het bestuur beschikt nog over een flinke voorraad hiervan en vooral nieuwe leden krijgen hier in kort bestek een compleet overzicht van de Verenigingsgeschiedenis.

Boekomslag van *Reizen door de eeuwen heen*

Het zeer informatieve boekje bevat onder meer een essay door emeritus hoogleraar Femme Gaastra over de historie van de Vereeniging en daarnaast een korte beschrijving van de tot aan 2008 verschenen delen. Op de website vindt u meer informatie over het boekje: <https://www.linschoten-vereeniging.nl/>

secretariaat: Duivestein 3, 2641 LG Pijnacker
+31 (0)15 – 369 20 93
secretaris@linschoten-vereeniging.nl
www.linschoten-vereeniging.nl

Het boekje is verkrijgbaar via de secretaris van de Vereniging en wordt aangeboden voor het luttel bedrag van € 10 per stuk inclusief verzendkosten. Wie interesse heeft voor een of meerdere exemplaren kan zich per e-mail melden bij de secretaris voor meer informatie.

J.C.M. Warnsinckprijs voor Anita van Dissel

Tijdens de ledenvergadering van de Nederlandse Vereniging voor Zeegegeschiedenis op 4 november 2022 kreeg dr. Anita van Dissel de J.C.M. Warnsinckprijs overhandigd vanwege haar grote verdiensten voor de maritieme geschiedenis.

Voorzitter Annette de Wit en secretaris Alex Poldervaart van de Nederlandse Vereniging voor Zeegegeschiedenis reiken de J.C.M. Warnsinckprijs uit aan Anita van Dissel. Foto Ron Brand

Als wetenschappelijk medewerker bij het Instituut voor Maritieme Historie, later het Nederlands Instituut voor Militaire Historie, en daarna als hoofddocent zeegegeschiedenis aan de Universiteit Leiden heeft ze de maritieme geschiedenis op talloze manieren voor het voetlicht gebracht.

Deze prestigieuze prijs straalt ook enigszins af op de Linschoten-Vereeniging, waarvan Anita in de periode 2010-2014 voorzitter was. Namens het bestuur en de leden van harte proficiat!

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

Koninklijk College Zeemanshoop 200 jaar. Sterke ankers en veerkracht

Het Koninklijk College Zeemanshoop bestond in mei 2022 precies 200 jaar, maar het jubileumboek kon toen nog niet worden gepresenteerd. Het door Cor Scholten geschreven boek is met zijn bijna 300 pagina's met recht een monument voor het Koninklijk College Zeemanshoop, gesticht als humanitaire instelling om zeelieden bij invaliditeit te ondersteunen of, bij overlijden, hun weduwen en kinderen. Daarnaast was een tweede functie 'de bevordering van den bloei der Nederlandsche zeevaart'. Diverse activiteiten volgden hieruit, zoals het opzetten van een vakbibliotheek voor de leden en het doen van voorstellen op zeevaartgebied aan de regering. Door al die initiatieven werd Zeemanshoop een centraal ontmoetingspunt voor scheepvaartbelangen. Bij het 150-jarig bestaan in 1872 kreeg het Zeemanshoop het predicaat Koninklijk.

Boekomslag van *Koninklijk College Zeemanshoop 200 jaar*

secretariaat: Duivestein 3, 2641 LG Pijnacker
+31 (0)15 – 369 20 93
secretaris@linschoten-vereeniging.nl
www.linschoten-vereeniging.nl

Het nu verschenen boek biedt een overzicht van 200 jaar organisatiegeschiedenis met een overzicht van de werkzaamheden en interne aangelegenheden.

Het boek is verschenen bij Uitgeverij Walburg Pers in Zutphen. ISBN 978-94-6456-152-4

Herdenking 300 jaar Oostendse Compagnie

Dit jaar is het 300 jaar geleden dat de Generale Indische Compagnie, beter bekend als de Oostendse Compagnie, werd opgericht. In augustus 1723 werd in korte tijd een flink kapitaal bijeengebracht door middel van de uitgifte van aandelen. Hierbij tekenden vooral de Antwerpse, Brusselse en Gentse handelselite in. Met het opgehaalde geld werden schepen gekocht en uitgereed in Oostende. In de achttiende eeuw voeren vanuit Oostende tientallen schepen naar India en China (Kanton) en werd de Oostendse Compagnie een belangrijke speler in de Chinahandel en bloeide de haven en de stad als nooit tevoren. Lange tijd is gedacht dat de Oostendse Compagnie onbelangrijk is geweest in de geschiedenis. Recent onderzoek heeft echter aangetoond dat die rol veel belangrijker is geweest.

Om deze belangrijke mijlpaal in de Vlaamse maritieme geschiedenis te herdenken wordt een aantal activiteiten en evenementen georganiseerd.

In het Stadsmuseum in Oostende vindt van eind oktober 2023 tot medio maart 2024 de tentoonstelling '300 Jaar Oostendse Compagnie' plaats. Meer gegevens zijn te vinden via <https://www.oostende.be/stadsmuseum>
Op 21 november 2023 vindt een publieksavond plaats in het VLIZ in Oostende. Meer gegevens zijn te vinden via

Colofon © Linschoten-Vereeniging, 2023

<https://vliz.be/nl/events/300-jaar-oostendse-compagnie-publieksavond>

Op 23 en 24 november 2023 vindt in het VLIZ in Oostende een internationaal wetenschappelijk congres plaats over '300 Jaar Oostendse Compagnie'. Sprekers zijn onder meer Jan Parmentier, Michael-W. Serruys en Wim De Winter. Meer gegevens over het programma en de aanmeldprocedure vindt u via <https://vliz.be/en/events/300-jaar-oostendse-compagnie-wetenschappelijk-congres>

AVG

Diverse keren is in de nieuwsbrief aandacht gevraagd voor de AVG, de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Deze is sinds 25 mei 2018 van toepassing. Ook de Linschoten-Vereeniging hanteert een privacybeleid, waarmee wij garanderen zorgvuldig en vertrouwelijk met uw persoonlijke gegevens om te gaan. Dit staat ook verwoord in de privacyverklaring, die op de website is geplaatst. Zie: <https://www.linschoten-vereeniging.nl/nl/privacyverklaring>.

Het bestuur wil graag van alle leden expliciete toestemming voor het verwerken van uw persoonsgegevens. Nog niet alle leden hebben hiervoor de privacyverklaring op de website ingevuld en opgestuurd. Wie dat nog niet heeft gedaan, wordt van harte uitgenodigd dit alsnog te doen. Deze is te vinden via: <https://www.linschoten-vereeniging.nl/nl/gegevensverwerking>